TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thanh tra Chính phủ chỉ rõ nhiều vi phạm tại dự án Nhà máy nhiệt điện An Khánh-Bắc Giang

16:33 28/12/2025

Thanh tra Chính phủ vừa ban hành kết luận thanh tra các dự án khó khăn, vướng mắc thuộc lĩnh vực quản lý của Bộ Công thương.

Chủ đầu tư mới đi vào hoạt động, chưa có kinh nghiệm, năng lực thực hiện

Theo kết luận thanh tra, dự án Nhà máy nhiệt điện An Khánh-Bắc Giang là dự án nhóm A, công trình công nghiệp cấp I do Công ty cổ phần nhiệt điện An Khánh-Bắc Giang (Công ty An Khánh) là chủ đầu tư. Dự án được phê duyệt với tổng mức đầu tư là hơn 23.601 tỷ đồng, được đầu tư theo hình thức IPP (dự án điện độc lập, không sử dụng vốn ngân sách nhà nước, chủ yếu sử dụng vốn tư nhân) bằng nguồn vốn tự có, vốn vay thương mại và nguồn huy động khác. Thời gian thực hiện dự án (hoàn thành và phát điện thương mại) vào năm 2023 và được gia hạn đến tháng 12/2025 tại các quyết định của UBND tỉnh Bắc Giang.

Công ty Cổ phần nhiệt điện An Khánh - Bắc Giang

Kết luận thanh tra chỉ rõ, về tình hình triển khai và giải ngân đầu tư tính đến 1/7/2025, dự án bị chậm tiến độ do vướng mắc về giải phóng mặt bằng và sắp xếp nguồn vốn của nhà đầu tư; 20 hạng mục chưa triển khai; hạng mục bãi thải xỉ và hàng lang băm tải, nhà máy gạch xỉ với diện tích khoảng 47,9ha tại thời điểm thanh tra chưa triển khai bồi thường giải phóng mặt bằng.

Theo kết luận thanh tra, UBND tỉnh Bắc Giang (cũ), Bộ Công Thương đã tham mưu trình Thủ tướng Chính phủ giao Công ty An Khánh làm chủ đầu tư theo hình thức nhà máy điện độc lập IPP khi doanh nghiệp mới đi vào hoạt động, chưa có kinh nghiệm, năng lực thực hiện dự án nhà máy nhiệt điện, chưa đủ cơ sở về năng lực tài chính. Đây là một trong những nguyên nhân dẫn đến việc triển khai dự án gặp khó khăn, trong đó có khó khăn về sắp xếp, bố trí nguồn vốn của nhà đầu tư.

Bộ Công Thương tham mưu, trình Thủ tướng phê duyệt nâng quy mô công suất dự án từ 100MW lên 650MW trong khi không tiếp thu ý kiến của cơ quan liên quan và chưa đủ căn cứ xác định năng lực tài chính của chủ đầu tư.

Vị trí quy hoạch bãi tro xỉ gần 48ha của dự án vi phạm hành lang bảo vệ đê điều theo quy định của Luật Đê điều. Vị trí quy hoạch khu vực kho, cảng (14,68ha) của dự án nằm trong hành lang bảo vệ đê điều, không được phép xây dựng công trình.

Chủ đầu tư không có đủ nguồn vốn tự có, không đáp ứng điều kiện, tỷ lệ để được vay vốn có bảo lãnh Chính phủ theo quy định, dẫn đến việc phải điều chỉnh, thay đổi nguồn vốn vay cho dự án. Thanh tra cho rằng đây là một trong những nguyên nhân làm kéo dài thời gian thực hiện dự án (do không thể thực hiện việc vay vốn có bảo lãnh Chính phủ). Công ty An Khánh không thực hiện ký quỹ đảm bảo thực hiện dự án đầu tư theo yêu cầu của Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Bắc Giang (cũ). UBND tỉnh Bắc Giang và các cơ quan chuyên môn chưa kịp thời đôn đốc, yêu cầu doanh nghiệp thực hiện nghĩa vụ ký quỹ theo quy định.

Dự án nhà máy nhiệt điện không thuộc đối tượng được giao đất để thực hiện phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, UBND tỉnh Bắc Giang thành lập Cụm công nghiệp Vũ Xá để thu hồi đất cho dự án, vi phạm quy định tại Điều 62 Luật Đất đai. UBND tỉnh Bắc Giang phê duyệt quy hoạch chi tiết xây dựng tỷ lệ 1/500 Cụm công nghiệp Vũ Xá, trong đó các hạng mục nhà máy chính, kho cảng, bãi xỉ than, hạ tầng kỹ thuật, đường chính, đường nội bộ được bố trí nằm trong cụm công nghiệp, vi phạm quy định quyết định của Thủ tướng Chính phủ. UBND tỉnh Bắc Giang ban hành quyết định giao đất, cho phép chuyển đổi mục đích sử dụng cho Công ty An Khánh có 65.451,8m2/116.880m2 thuộc khu vực ngoài bãi sông (khu vực thoát lũ, không gian chứa lũ) vi phạm quyết định của Thủ tướng

Chính phủ. Theo thiết kế của dự án, tổng diện tích hạng mục bãi tro xỉ và nhà máy gạch xỉ khoảng 40ha, vượt quá diện tích được xây dựng theo quy định. Tại thời điểm thanh tra phần diện tích đất này chưa thực hiện thu hồi, bồi thường, giải phóng mặt bằng, giao đất, cho thuê đất.

UBND tỉnh Bắc Giang còn có quyết định chuyển mục đích sử dụng đất, cho Công ty An Khánh thuê đất gần 11,7ha (hạng mục nhà máy chính), tuy nhiên chủ đầu tư đã thực hiện việc san lấp hơn 36,7ha từ mức cao hiện trạng lên mức cao +8,2m (vượt diện tích được giao hơn 25ha) là vi phạm quy định của Luật Đất đai năm 2013.

Việc giải ngân vốn đầu tư của Công ty An Khánh chưa đảm bảo điều kiện cam kết tại văn bản giữa Công ty An Khánh và Cục Thuế tỉnh Bắc Giang. Do đó, việc miễn tiền thuê đất đối với Công ty An Khánh phải xử lý theo quy định, Công ty An Khánh phải hoàn trả ngân sách nhà nước số tiền thuê đất đã được miễn và tiền chậm nộp theo quy định.

Nếu phát hiện dấu hiệu hình sự, chuyển cơ quan chức năng xử lý

Thanh tra Chính phủ đánh giá trách nhiệm đối với những khuyết điểm, vi phạm nêu trên thuộc về Bộ Công Thương, một số đơn vị thuộc bộ này như Tổng cục Năng lượng (hiện nay là Cục Điện lực), Cục Công nghiệp địa phương (nay là Cục Đổi mới sáng tạo, Chuyển đổi xanh và Khuyến công); UBND tỉnh, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương, Sở Xây dựng tỉnh Bắc Giang, UBND huyện Lục Nam, Cục Thuế tỉnh Bắc Giang (nay là Thuế tỉnh Bắc Ninh); chủ đầu tư dự án và các tổ chức, cá nhân theo từng thời kỳ có liên quan.

Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng chỉ đạo Bộ trưởng Bộ Công Thương, Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Ninh tổ chức kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm để xử lý theo quy định đối với các tập thể, cá nhân theo từng thời kỳ có liên quan.

Chủ tịch UBND, UBND tỉnh Bắc Ninh theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền rà soát, xử lý, thu hồi, trả lại nguyên trạng diện tích đất nằm trong hành lang bảo vệ đê điều, hành lang thoát lũ đã giao cho Công ty An Khánh (6,54ha) và diện tích đất Công ty An Khánh đã san lấp sai quy định (36,75ha), diện tích đất doanh nghiệp này đã lấn chiếm, xây dựng sai quy định (0,6ha). Đồng thời, xử lý theo đúng quy định đối với vi phạm của Công ty An Khánh trong việc san lấp mặt bằng và lấn chiếm, xây dựng sai quy định trong quá trình thực hiện dự án.

Các sở, ngành có liên quan phối hợp với cơ quan thuế tỉnh Bắc Ninh có trách nhiệm thu hồi Quyết định số 3683/2017 và Quyết định số 5894/2018 của Cục

Thuế tỉnh Bắc Giang trước đây về miễn tiền thuê đất cho Công ty An Khánh; đồng thời xác định lại tiền thuê đất, yêu cầu doanh nghiệp hoàn trả ngân sách số tiền thuê đất đã được miễn cùng tiền chậm nộp theo quy định, đảm bảo thu đúng, thu đủ, không thất thoát ngân sách.

Thanh tra Chính phủ đề nghị UBND tỉnh Bắc Ninh chỉ đạo các cơ quan liên quan tập trung xử lý, khắc phục triệt để những khuyết điểm, vi phạm. Quá trình thực hiện, nếu phát hiện có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự thì chuyển cơ quan chức năng để xem xét, xử lý theo quy định.

Bá Đoàn